

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11Csp/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319201466
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8319201466.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzska republika, zapísaný v Registratúre Obchodného súdu pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 09 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 258 713, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547 proti žalovanému: N. W., T.. XX.XX.XXXX, H. G. XX, XXX XX Č. o zaplatenie 173,70 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 24,88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 24,88 eur od 16.4.2016 do zaplatenia, a to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Súd žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX domáhal, aby súd zaviazal žalované zaplatiť mu sumu 173,70 eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 24,20 % ročne zo sumy 119,57 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 140,70 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobca v žalobe uviedol, že spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a. s. (ďalej len ako „Cetelem“) zanikla cezhraničným zlúčením bez likvidácie s právnym nástupcom - žalobcom.

Podanie žaloby žalobca odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX Cetelem ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému viazaný spotrebiteľský úver vo výške 164,15 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 7 mesačných splátok vo výške 28,14 eur so splatnosťou prvej splátky XX.XX.XXXX.

Žalobca ďalej poukázal na bod 2.1. Časti 3 Úverovej zmluvy, podľa ktorého sa žalovaný zaviazal riadne a včas splácať poskytnutý úver a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok, ak sa s Cetelemom nedohodli inak. Cetelem splátku použije na úhradu splatných záväzkov klienta, pričom pri výpočte úrokov z úveru vychádza Cetelem z roku 365 dňami a zo skutočného počtu dní.

Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru žalovaný Cetelemu do dňa podania žaloby uhradil len časť dlžnej sumy a to 56,28 eur. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. dňa XX.XX.XXXX nastala zročnosť poslednej dohodnutej splátky, čím sa fakticky stal s celý dlh žalovaného, keďže ostatné splátky už boli zročné skôr.

Žalobca poukázal na znenie úverovej zmluvy, ako aj na ust. § 502 ods. 1, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia 87/1995 Z. z..

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 173,10 eur (119,57 eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 7,33 eur z titulu dlžných úrokov z úveru; 13,80 eur z titulu dlžného poistného z úveru; 33,- eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 24,20 % ročne zo sumy 119,57 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 140,70 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia. Žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

3. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil listinné dôkazy - Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX, Prehľad splátok, Prehľad splatených splátok, Predžalobná upomienka zo dňa XX.XX.XXXX, Výpis z obchodného registra žalobcu a právneho predchodcu žalobcu.

4. Podľa ust. § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) súd doručoval žalovanému žalobu s prílohami, poučenie o procesných právach a povinnostiach a o možnostiach zastúpenia spotrebiteľa, uznesenie - výzva na vyjadrenie k žalobe, ktoré si žalovaný prevzal dňa XX.XX.XXXX. Žalovaný sa v danej právnej veci nevyjadril, skutkové tvrdenia žalobcu nepoprel a ani nerozporoval obsah listín predložených žalobcom.

5. Podľa § 297 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť,

a) ak sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,
b) ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

6. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

7. V danom prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 173,70 eur s príslušenstvom. S poukazom k vyššie uvedenému súd dňa 04.11.2019 v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 CSP vyhlásil v danej veci rozsudok bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu, ako aj na jeho webovej stránke od 10.10.2019 do 31.10.2019.

8. Súd sa oboznámil so žalobou a listinnými dôkazmi priloženými k žalobe, s vyjadrením žalobcu, výpočtom RPMN a zistil nasledovný

skutkový stav:

9. Medzi spol. CETELEM SLOVENSKO a. s. a žalovaným bola dňa XX.XX.XXXX uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere. Podľa čast. 1 bodu 1. tejto zmluvy predmetom zmluvy bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške a za podmienok dohodnutých v zmluve, pričom žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve.

V zmysle základných podmienok bolo boli parametre úveru nasledovné:

- cena tovaru alebo služby: 214,15 eur
- výška úrokovej sadzby: 24,20 % ročne - fixná
- priama platba predajcovi: 50 ,- eur

- RPMN: 27,08 %
- výška úveru: 164,15 eur
- odplata: 24,2 %
- výška mesačnej splátky: 28,14 eur
- priemerná RPMN: 21,35 %
- počet mesačných splátok: 7
- celková čiastka k zaplateniu: 177,66 eur
- splatnosť mesačnej splátky: 15. deň v mesiaci
- zvolený súbor poistenia: komplexný, istota plus
- splatnosť prvej mesačnej splátky: 15. 10. 2015
- poplatok za poistenie: 10,87
- konečná splatnosť úveru: 15. 4. 2016

10. Z časti 1, bodu 2 zmluvy vyplýva, že zmluva je uzatvorená na dobu určitú, po dobu trvania záväzkov zo ZoSÚ a je platná dňom podpisu obidvoma zmluvnými stranami a účinnosť nadobúda dňom poskytnutia úveru dlžníkovi.

11. Z časti 3, bodu 1.6. posledná veta tejto zmluvy vyplýva, že poistenie zaniká nezaplatením poplatku za poistenie. Tiež z tohto z bodu vyplýva že ak v prípade, ak Cetelem nebude schopný preukázať získanie súhlasu dlžníka s poistením v súlade s § 4a ods. 4 a 5 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, dlžník nie je povinný platiť poplatok za poistenie.

12. Podľa časti 3, bodu 3.2 zmluvy - „Následky porušenia povinností klienta“, v prípade, ak klient nespláca poskytnutý úver riadne a včas, ak klient poskytol Cetelemu nepravdivé a/alebo nesprávne údaje, ak bolo na majetok klienta alebo manžela/manželku klienta začaté exekučné konanie, alebo aj klient porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich z úverovej zmluvy je Cetelem oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú Cetelem určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

13. Podľa časti 3, bodu 3.2 zmluvy Cetelem je oprávnený v prípade porušenia povinnosti klienta splácať poskytnutý úver/revolvingový úver riadne a včas, požadovať od klienta zaplatenie úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k omeškaniu klienta so splácaním úveru/revolvingového úveru a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a klient je povinný úroky z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky zaplatiť.

14. Podľa časti 3, bodu 3.2 zmluvy, ku dňu účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru/revolvingového úveru alebo odstúpenia od ZoSÚ/ZoSRÚ alebo výpovede ZoSÚ/ZoRSÚ je splatný celý dlh klienta voči Cetelemu. Nesplatená istina úveru/revolvingového úveru je až do dňa jej úplného splatenia úročená podľa úrokovej sadzby dohodnutej v ZoSÚ/ZoSRÚ, t.j. klient je povinný zaplatiť úroky od doby poskytnutia úveru/revolvingového úveru do vrátenia peňažných prostriedkov v celom rozsahu.

15. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že v prospech žalobcu uhradil sumu 28,94 eur dňa 23.09.2015 a sumu 28,94 eur dňa XX.XX.XXXX. Tiež z tohto výpisu vyplýva, že predpis splátky splatnej XX.XX.XXXX pozostával z istiny vo výške 24,88 eur, úroku vo výške 0,50 eur a poistenia vo výške 2,76 eur.

16. Predžalobnou upomienkou zo dňa XX.XX.XXXX právny predchodca žalobcu vzhľadom na omeškanie so splácaním poskytnutého úveru, ktorého splatnosť nastala dňa XX. X. XXXX, vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 173,70 eur zloženej zo úverovej istiny vo výške 119,57 eur, z dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 21,13 eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 33,- eur.

17. Na výzvu súdu žalobca uviedol, že sa s názorom súdu o premlčaní nároku nestotožňuje, pretože dňa XX. X. XXXX nastala zročnosť poslednej dohodnutej splátky, čím sa fakticky stal splatný celý dlh žalovaného, keďže ostatné splátky už boli zročné skôr. Nasledujúci deň, to je XX. X. XXXX žalobca mohol svoje právo vykonať prvý raz. Žalobný návrh bol podaný na súd dňa XX. X. XXXX, a teda v zmysle ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka si žalobca svoj nárok uplatnil v zákonnej trojročnej premlčacej dobe.

Právny stav:

18. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Zákon“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 2 písm. g) Zákona na účely tohto zákona celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 2 písm. h) Zákona na účely tohto zákona sa celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom

Podľa § 2 písm. i) Zákona ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi

Podľa § 9 ods. 2 Zákona Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver

pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1;

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

20. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 3, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmy z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

21. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať dopráv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť

sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od XX.XX.XXXX, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 875v Občianskeho zákonníka konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Posúdenie veci súdom

24. Súd zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

25. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah zmluvných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť aj podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

26. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka tiež formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

27. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

28. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

29. Na základe vykonaného dokazovania má teda súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 164,15 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 7 mesačných splátkach vo výške á 28,14 eur. Žalovaný doposiaľ zaplatil sumu 57,88 eur.

30. Súd po dôkladnom preštudovaní listinných dôkazov dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver považuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a

bez poplatkov, pretože v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentujú údaje požadované zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) a k) a v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN.

31. Súd je toho názoru, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi stranami sporu neobsahuje povinné údaje a to údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Gramatickým výkladom tohto ustanovenia súd dospel k záveru, že je potrebné rozlišovať pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti úveru“. V danom prípade sa nejedná o totožné pojmy. Ustanovenie uvedené v zmluvných podmienkach, že „zmluva skončí úplným splnením všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy“, je neurčité a nezrozumiteľné. Stanovenie obligatórnej náležitosti zmluvy znamená presné a jasné vymedzenie obsahovej informácie, nie nutnosť spotrebiteľa odvodzovať takýto údaj (informáciu) pred podpisom zmluvy. Pod pojmom doba je náležite rozumieť dlhší časový úsek, obdobie, ktoré sú ohraničené začiatkom a koncom. Ak zákonodarca určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať ako podstatnú náležitosť dobu trvania zmluvy, bolo povinnosťou veriteľa takúto dobu trvania zmluvy v zmluve o pôžičke uviesť. Pre úplnosť súd uvádza, že pojem „počet splátok“, ktorý v zmluve o pôžičke je numeratívne vyjadrený číslom 7, nie je možné stotožňovať s pojmom „doba trvania zmluvy“, pretože nevystihuje ani začiatok a ani koniec obdobia.

Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

Poskytovateľ úveru (ktorý je autorom formulárovej zmluvy) v čase uzatvárania zmluvy nepochybne pozná každú jednotlivú jej obsahovú náležitosť a teda aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Je preto v súlade s potrebou zachovania elementárnej zmluvnej rovnováhy účastníkov zmluvy, aby spotrebiteľ v tomto rozhodujúcom časovom momente nemusel odvodzovať obligatórne náležitosti zmluvy, ale ich v tom čase tiež poznal (aj s prihliadnutím na značný rozsah údajov obsiahnutých v zmluve, ich formuláciu, zrozumiteľnosť ato obsahovú aj formálnu). Súd je tiež toho názoru, že pôvodný veriteľ, ktorého predmetom podnikania je poskytovanie spotrebiteľských úveroch občanom, vie vzhľadom na svoju dlhoročnú prax a skúsenosť určiť aj časový horizont schvaľovania žiadosti klientov a teda aj konkrétne náležitosti, o ktorých má byť spotrebiteľ včas oboznámený.

Súd taktiež poukazuje na podporu svojich záverov na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/34/2019 zo dňa 24.4.2019, v ktorom sa uvádza, že „v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch je tento údaj obligatórnou náležitosťou zmluvy. Tento údaj musí byť v zmluve výslovne uvedený a nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú súčasne nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru a dobe trvania zmluvy. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou uvedenou v ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, a preto pri písme f) citovaného zákona iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy.“

32. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. K uvedenému súd zdôrazňuje, že v zmluve o úvere nebola výška RPMN uvedená správne, a vôbec neboli uvedené predpoklady, ktoré veriteľ pri výpočte RPMN použil.

V predmetnej zmluve bola uvedená RPMN vo výške 27,08%, pričom pri výške úveru 164,15 eur a 7 mesačných splátkach vo výške 28,14 eur mala byť RPMN vo výške 74,77%. (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky <https://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebitelsky-uver-rpmn-rpsn.php>)

Súd je toho názoru, že vzhľadom na to, že v zmluve o úvere absentuje uvedenie predpokladov použitých pre výpočte RPMN, je potrebné pri výpočte RPMN vychádzať z výšky splátky uvedenej v zmluve v základných podmienkach. V tomto smere je nezrozumiteľne uvedená výška splátky poistného, či je zahrnutá v tejto výške splátky, alebo tvorí jej časť, a ak tvorí jej časť, nie je zrejmé v akej je výške. Súd je však toho názoru, že do výpočtu RPMN bolo potrebné zahrnúť ako ďalší náklad aj výšku poistného, pretože zo zmluvy o úvere nevyplýva možnosť odmietnutia poistenia úveru. Súd je tiež toho názoru, že vzhľadom aj na formulárové predtlačenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že k dojednaniu o poistení úveru nedošlo na základe individuálneho rokovania o tejto náležitosti zmluvy, a nebolo zo strany žalobcu preukázané, že sa jedná o dobrovoľnú službu. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajú len možnosti zvoliť si súbor poistenia, avšak možnosť odmietnutia poistenia v zmluve absentuje. V zmluve je tak uvedená nižšia RPMN ako by mala byť, čo je nepochybne v neprospech spotrebiteľa.

V predloženej zmluve je tiež uvedená celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť vo výške 177,66 eur. Avšak podľa jednoduchého prepočtu, ktorý súd vykonal, táto výška má byť 196,98 eur (= 7splátok * 28,14 eur výška splátky). Uvedené konanie nemožno posúdiť ináč ako nekalé, nakoľko právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytol spotrebiteľovi nesprávne informácie o tom, aká bude hodnota jeho úveru.

33. Žalovaný bola tak na istine spotrebiteľského úveru povinný zaplatiť sumu 164,15 eur, teda sumu, ktorá mu bola zo strany pôvodného veriteľa reálne poskytnutá. Zo strany žalovaného boli uhradené finančné prostriedky vo výške 57,88 eur a teda nesplatená časť spotrebiteľského úveru je vo výške 106,27 eur.

34. Vzhľadom na znenie ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinného od XX.XX.XXXX súd sa tiež musel vysporiadať s otázkou, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré žalobca žiada priznať je alebo nie je premlčané. Z dôvodovej správy k novele Občianskeho zákonníka vyplýva, že jej účelom je, aby sa subjektívne majetkové práva zo spotrebiteľskej zmluvy po uplynutí premlčacej doby dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov, pretože niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovanie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi).

Premičaním sa rozumie právny následok kvalifikovaného uplynutia času vo vzťahu k povahe subjektívneho práva. Inštitút premlčania poskytuje východisko, ako predísť, resp. riešiť situácie, kedy až po dlhej dobe dochádza k uplatneniu majetkového práva zo strany veriteľa a tak sa vznáša do záväzkových právnych vzťahov účastníkov právna neistota, resp. hrozba, že dlžník môže byť vystavený bez zreteľa na čas (bez obmedzenia doby) úspešnej žalobe zo strany veriteľa. V inštitúte premlčania sa premieta pravidlo vigilanti bus iura scripta sunt, teda že zákony sú písané pre bdelych, teda pre tých, ktorí o svoje práva dbajú, alebo inak povedané, že právo patrí bdelym. Premičaniu zásadne podliehajú majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Majetkovým právom je právo na poskytnutie plnenia, ktoré má pre oprávnený subjekt majetkový obsah alebo majetkovú (peniazmi ocenenú) hodnotu.

Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je lex specialis, t. j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Občiansky zákonník rozlišuje začiatok plynutia premlčacej doby v prípade plnenia v splátkach, kedy začína premlčacia doba plynúť odo dňa ich splatnosti a tiež v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, kedy začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

V danom prípade nemal súd za preukázané, že došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, teda nedošlo k požiadavke veriteľa o zaplatenie celého úveru pre neplatenie splátok. Preto je potrebné začiatok premlčacej doby počítať od splatnosti tej ktorej splátky. Každá zo splátok predstavuje samostatný dlh so samostatným režimom premlčania. Dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o splnení

dlhu v splátkach umožňuje veriteľovi, aby od dlžníka požadoval vždy iba splnenie príslušnej splátky, len čo sa táto splátka stane zročnou (splatnou). Keďže každá zo splátok dlhu predstavuje samostatné plnenie, platí, že pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa § 101 OZ samostatne. Dátum zročnosti jednotlivých splátok vyplýva z dohody účastníkov o a od tohto dňa začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok.

Podľa zmluvy prvá splátka bola splatná dňa XX.XX.XXXX. Keďže žalovaný bol povinný zaplatiť sedem splátok, každá splatná 15. dňa v mesiaci, druhá splátka bola splatná dňa XX.XX.XXXX, tretia splátka dňa XX.XX.XXXX, štvrtá splátka dňa XX.XX.XXXX, piata splátka dňa XX.XX.XXXX, šiesta splátka dňa XX.XX.XXXX a siedma splátka XX.X.XXXX. Žaloba zo strany žalobcu bola podaná na tunajšom súde dňa XX.X.XXXX, preto v zmysle vyššie uvedeného, premlčané sú všetky splátky, pri ktorých splatnosť nastala pred dňom XX.X.XXXX. Podľa názoru súdu sú splátky - tretia až šiesta premlčané. Nepremľaná je teda siedma splátka, preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 24,88 eur, čo predstavuje časť splátky určenej na zaplatenie istiny úveru (výpis z účtu žalovaného na č. I. 13 súdneho spisu), keďže úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu súd vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov.

35. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto si žalobca podanou žalobou uplatnil aj úrok z omeškania a to vo výške 5,00% ročne od XX.XX.XXXX t. j. odo dňa nasledujúceho po dni, splatnosti poslednej splátky. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky od XX.X.XXXX je vo výške 0,00 %. Úrok z omeškania uplatnený žalobcom nie je v rozpore s citovanými predpismi upravujúcimi prípustnú výšku úroku z omeškania, preto súd čiastočne vyhovel aj tejto časti návrhu a žalobcovi priznal úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 24,88 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia.

36. V prevyšujúcej časti o zaplatenie istiny, úrokov, a dlžného poistného zamietol. Čo sa týka zamietnutia žaloby čo do istiny a úrokov, súd tak učinil z dôvodu premlčania splátok a z dôvodu konštatovania, že úver poskytnutý žalovanému je bezúročný a bez poplatkov, a teda súd nemohol v tejto časti vyhovieť. Čo sa týka zaplatenie poistného v tomto smere súd poukazuje, že úver je bezúročný a bezpoplatkový a teda poplatky za poistenie nemohli byť žalobcovi priznané. Tiež súd nemal za preukázané, že by žalovaný bol vyzvaný osobitne na úhradu dlžného poistného s upozornením o zániku poistenia, pričom súd aj poukazuje na zmluvné ustanovenie v bode 1.6 v časti 3 zmluvy a teda je toho názoru, keďže poistenie bolo súčasťou formulárovej zmluvy, nebolo žalobcom preukázané osobitné získanie súhlasu žalovaného s poistením a teda, žalovaný nie je povinný poplatok za poistenie uhradiť.

37. Súd tiež zamietol žalobu v časti zaplatenia sumy 33,- eur titulom nákladov, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s vymáhaním pohľadávky. Žalobca nepreukázal, na aké konkrétne úkony tieto náklady boli vynaložené a komu boli uhradené, a teda nebola preukázaná účelnosť použitia týchto nákladov. Právna úprava v ustanovení § 150 CSP zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 CSP). Keďže žalobca je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, je nutné konštatovať, že advokátska kancelária musí poznať právo a súd z tohto faktu vychádza, musí poznať, aké náležitosti musí obsahovať žaloba a rovnako musí vedieť, že k žalobe je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v žalobe. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti strán) stranu na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo strana v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje. Tu súd poukazuje aj na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihliadať.

38. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému určil do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

K trovám konania

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa druhého odseku tohto ustanovenia ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 173,70 eur s príslušenstvom. Súd žalobe čo do sumy 24,88 eur s príslušenstvom vyhovel a žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 14,32% (= 24,88 eur z 173,70 eur) a úspech žalovaného predstavuje 85,68% (= 100% - 14,32 %). Vzhľadom na pomer úspechu v konaní úspešnému žalovanému by patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 71,36% (85,68% - 14,32%).

41. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísliť a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Súd preto v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CPS podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.